

КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

СИЛАБУС

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Курс	1,2
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	1-3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	6
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	96
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)	Лекції	76
Статус	Обов'язкова		
		Семінари	20
		Практичні	
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	84
		Семестровий контроль	Залік Іспит

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Каленіченко Ольга Миколаївна, професор
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Kalenichenko.pdf
e-mail	onkalenich@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Підготовка бакалаврів покликана ознайомити їх з необхідними знаннями з історії розвитку світової літератури від епохи Античності до сучасності. На заняттях бакалаври отримують знання щодо своєрідності і особливості творчості зарубіжних письменників різних епох і напрямків, суттєвості найголовніших явищ і шкіл в літературі.

Силабус навчальної дисципліни «Історія світової літератури» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно навчального плану; згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до вимог освітньої програми, послідовність вивчення навчального матеріалу дисципліни «Історія світової літератури», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання їх навчальних досягнень.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування адекватного і систематизованого уявлення про історію світової літератури, вищих її досягнень в період Античності, Середньовіччя і Відродження, доби Просвітництва, XIX – XXI століття.

Бакалаври мають **знати** основні етапи розвитку світової літератури, періодизацію, представляти її цілісну картину; розуміти місце провідних національних літератур у світовому літературному процесі, її гуманістичне і культурне значення, зв'язок з життям.

Здобувачі повинні **вміти** аналізувати художні твори, розкривати їх ідейно-тематичну сутність та художню своєрідність, виявляти авторське відношення до зображеного, визначати особливості прояву у літературному творі історичної обстановки, виявляти місце твору в літературному процесі, особливості творчого методу письменника та засоби його вираження.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування практичних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати як самостійно, так і у складі творчого колективу складні спеціалізовані завдання у галузі сценічного мистецтва із залученням творчих, матеріально-технічних, фінансово-економічних та інших ресурсів та застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології тощо.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання**:

ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.

ПРН15. Знати закони психології творчості.

Перелік тем

1 семестр

Тема 1. Антична міфологія.

Тема 2. Антична література та її особливості.

Тема 3. Література доби Середньовіччя.

Тема 4. Література доби Відродження.

Тема 5. Особливості розвитку західноєвропейської літератури у XVII – XVIII ст.

2 семестр

Тема 1. Романтизм як літературний напрям. Особливості розвитку світової літератури доби романтизму.

Тема 2. Реалізм як літературний напрям. Особливості розвитку світової літератури доби реалізму.

Тема 3. Модернізм як літературний напрям. Модерністська література II половини XIX ст.

3 семестр

Тема 1. Розвиток західноєвропейської літератури у I половині XX ст.

Тема 2. Розвиток американської літератури у I половині XX ст.

Тема 3. Розвиток західноєвропейської літератури у II половині XX ст.

Тема 4. Розвиток американської літератури у II половині XX ст.

Тема 5. Розвиток латиноамериканської літератури у II половині XX ст.

Тема 6. Література постмодернізму.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, практичні заняття, самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у Moodle.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для диференційованого заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100 – А – відмінно. Здобувач ясно і чітко сформулював відповіді на теоретичні питання, проілюстрував відповіді додатковим матеріалом, показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, правильно відповів на додаткові питання.

82–89 – В – добре. Здобувач твердо знає матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускаючи суттєвих неточностей у відповіді на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – С – добре. Здобувач сформулював відповіді на теоретичні питання, але допустив 3-4 неточності або неповно розкрив суть одного з питань; показав грамотне використання

понятійного апарату дисципліни, недостатньо повно відповів на додаткові питання.

64–73 – D – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 1-2 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

60–63 – E – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 4-5 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань або відповів на кожне поверхнево, з принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Алхімія слова живого: Французький роман 1945 – 2000. К.: Промінь, 2005. 383 с.
2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. Київ: Факт, 2007. 720 с.
3. Ващенко Ю.А. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 152 с.
4. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
5. Давиденко Г.Й., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
6. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. ХХ століття: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
7. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 488 с.
8. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 273 с.
9. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття: навчальний посібник. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487с.
10. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; пер. з англ. В. Шовкун; наук. ред. О. Шевченко. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
11. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського: у 2 т. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. Т.1. 824 с.; Т.2. 864 с.

12. Література західноєвропейського середньовіччя / під ред. Висоцької Н.О. Вінниця: Нова книга, 2003. 464 с.
13. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / автор-укладач Ковалів Ю.І. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т.1. 608 с.; Т.2. 624 с.
14. Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: підручник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
15. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с.
16. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму: навчальний посібник для студентів. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
17. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: історично-естетичний нарис. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 360 с.

Рекомендовані інтернет-ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Вікіпідручник, відкрита та вільна бібліотека навчальної літератури. URL: <https://uk.wikibooks.org/wiki/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
4. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua/>